

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА
У ОПШТИНИ ШИД ЗА ПЕРИОД 2022. – 2026. ГОДИНА**

Општина Шид

децембар, 2022. год.

САДРЖАЈ

Уводна реч председника општине Шид	3
Шта је Локални акциони план за управљање миграцијама	5
Одлука о усвајању Локалног акционог плана	11
Захвалност учесницима у процесу израде Локалног акционог плана	12
Резиме	13
 ПОГЛАВЉЕ 1	 16
Општи подаци о општини Шид	
 ПОГЛАВЉЕ 2	 23
Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима, повратницима по основу Споразума о реадмисији, тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса у општини Шид	
 ПОГЛАВЉЕ 3	 32
Анализа ситуације и закључци	
 ПОГЛАВЉЕ 4	 40
Приоритетне циљне групе	
 ПОГЛАВЉЕ 5	 42
Општи и специфични циљеви	
 ПОГЛАВЉЕ 6	 44
Активности – задаци за реализацију Локалног акционог плана	
 ПОГЛАВЉЕ 7	 55
Ресурси / Буџет	
 ПОГЛАВЉЕ 8	 56
Аранжмани за примену	
 ПОГЛАВЉЕ 9	 58
Праћење и оцена успешности	

Уводна реч председника општине Шид

Сећамо се ратних деведесетих година када је управо наша општина била једна од првих станица и коначно уточиште људи прогнаних са својих огњишта у Републици Хрватској, Босни и Херцеговини, али и интерно расељеним лицима са Косова и Метохије. Искуство тада стечено у прихвату избеглих и интерно расељених лица научило нас је хуманости, храбрости, томе шта су неустрашивост и трезвеност када стојимо пред питањима људске егзистенције.

Ако ближе анализирамо дефиниције појмова *избеглица* или *интерно расељено лице* видећемо да у њиховој основи стоје страх, принуда и прогон. Свему побројаном могли смо да сведочимо, да бисмо временом јасније разумели борбу људи који су бежећи од терора и претњи кренули у потрагу за местом где ће поново засновати свој дом. Општина Шид је током свих ових година настојала да пронађе решење које би олакшало процес интеграције и адаптације породица на нову средину. Почевши од пружања помоћи у виду основних животних намирница и потребштина, до решавања стамбених питања и економског оснаживања породица избеглих и интерно расељених лица, Повереништво за избеглице и миграције општине Шид најбољи је сарадник ових породица на свакодневном нивоу, али и неуморни посредник између породица и виших инстанци које се баве предметним питањима на покрајинском и републичком нивоу, на првом месту Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије.

Распламсавање мигрантске кризе на тлу Европе средином 2015. године и отварање „Балканске руте“, до данас је на пут општине Шид навело више од милион људи. Три прихватна центра на територији наше општине, велики број ирегуларних миграната који не желе заштиту прихватног центра и надлежних институција, научили су нас важним лекцијама – како пружити уточиште онима који стижу са дугог пута, како децу успешно укључити у образовни процес, те како заштитити своје суграђане када мир и спокој малог града прете да буду нарушени. Општина Шид, водећи се политиком Републике Србије није око себе дизала зид, нити дозвољавала да замор саосећања узме маха, уместо тога, готово седам година, у сарадњи са партнерима, ради на изналажењу најбољих решења за хумано управљање миграцијама.

Захваљујући подршци Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, општина Шид је израдила Локални акциони план за управљање миграцијама у општини Шид за период 2022 – 2026 године. Израдом Акционог плана створени су услови да се проблеми решавају систематски, на основу доброг познавања и дефинисања приоритетних потреба циљне групе и расположивих ресурса. Имајући у виду наведено, изражавамо спремност на реализацију наведених циљева Локалног акционог плана и захваљујемо свим актерима који су дали свој допринос стварању овог стратешког документа.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ ШИД
Зоран Семеновић

Шта је Локални акциони план за управљање миграцијама

Локални акциони план (у даљем тексту ЛАП) представља оперативни план за унапређење положаја избеглица, интерно расељених лица, повратника по Споразуму о реадмисији, тражилаца азила, лица која су добила азил, миграната у потреби без утврђеног статуса, ирегуларних миграната, радника миграната, лица у оквиру циркуларних миграција, дијаспоре и Срба у региону.

Миграција је добровољно или принудно напуштање државе порекла или боравака, ради привременог боравака или сталног настањења у Републици Србији и добровољно или принудно напуштање Републике Србије ради привременог боравака или сталног настањења у другој држави (спољна миграција), као и промена пребивалишта унутар територије Републике Србије, односно промена места боравака унутар територије Републике Србије уколико је до промене дошло принудним путем (унутрашња миграција).

Управљање миграцијама подразумева прикупљање, анализу, обраду, организовање, размену, чување и заштиту података релевантних за управљање миграцијама, утврђивање показатеља, података релевантних за управљање миграцијама, успостављање јединственог система и других механизма размене података у области миграција, утврђивање и предлагање циљева и приоритета миграционе политике, предлагање и предузимање мера за спровођење миграционе политике и координацију органа који обављају послове везане за управљање миграцијама, као доприноса осталим законом успостављеним механизмима у области миграција.

Миграције становништва представљају веома сложени друштвени феномен. Не само да уз природни прираштај непосредно утичу на размештај становништва и популациону динамику неког простора, већ су од суштинског значаја за разумевање развојних процеса неке земље. У том смислу је и процес управљања миграцијама нераскидиво повезан са питањима економског и социјалног развоја.

Србија је традиционално емиграционо подручје, са дугом историјом и широком територијалном дисперзијом иселавања, али је у последњих неколико деценија карактерише и повећана унутрашња миграција и урбанизација, из мање развијених подручја ка регионалним центрима (тј. већим градовима). Како се наводи у Стратегији о економским миграцијама 2021-2027, Република Србија се суочава са великим проблемом интензивних спољних миграција домаћег становништва, ниском стопом наталитета, чија је вредност знатно испод потреба замене генерација, одлагањем рађања, високим вредностима показатеља оболевања и смртности становништва, неповољном старосном структуром. Као резултат свега, истиче се да је на великом делу простора Републике Србије већ више деценија присутна биолошка и укупна депопулација. Проблем демографског дефицита је постао социјално, економско, политичко и национално питање, који не само да утиче на

социо-економске, културне и развојне потенцијале земље, већ угрожава и саме основе биолошког опстанка становништва.

За разлику од неких прошлих времена, из Републике Србије се у највећој мери иселава најчешће младо и високообразовано становништво, те емиграција има изразито негативне последице на понуду квалификоване радне снаге и свеукупни економски развој. Такође, све већа концентрација радно и репродуктивно способног становништва у већим градовима десеткује популационо мања насеља, те су главне карактеристике мањих локалних заједница постале неразвијеност, сиромаштво и социјална искљученост, што је условило слабљење њиховог свеукупног развојног потенцијала.

Према Конвенцији УН о статусу избеглице (1951), **избеглица** је особа која из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. год. проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу.

Статус избеглице у Републици Србији, Комесаријат за избеглице и миграције регулише у складу са Законом о избеглицама („Службени гласник РС“, број 18/92, „Службени лист СРЈ“, број 42/02-СУС и „Службени гласник РС“, број 30/10).

Интерно расељена лица су оне особе које су биле присељене да напусте своје домове, али су остале у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права.

Повратници по Споразуму о реадмисији су лица која су добровољно или присилно враћена из држава у којима су неосновано боравила (одбијен захтев за азил, истекла виза) у земље порекла, на основу потписаног споразума о реадмисији између Европске заједнице и Републике Србије.

Споразум између Републике Србије и Европске уније о реадмисији лица која незаконито бораве, који је ступио на снагу 01.01.2008. године уговорне стране су регулисале процедуру повратка особа које не испуњавају или више не испуњавају услове за улазак или боравак на територији државе уговорнице.

Спречавање нелегалних миграција, прихват и интеграција повратника по основу Споразума о реадмисији су један од услова за стављање Републике Србије на Белу шенген листу.

У циљу испуњавања својих обавеза Влада Републике Србије усвојила је Стратегију реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији 13. фебруара 2009. године („Службени гласник Р.С.“, број 15/09). Усвојен је и Акциони план за спровођење Стратегије реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији за период 2009. и 2010. године.

Тражиоци азила су странци који су поднели захтев за азил на територији Републике Србије о којем није донета правноснажна одлука (у складу са Законом о азилу и привременој заштити).

Лица која су добила азил су лица која имају право на боравак и заштиту које има странац којем је, одлуком надлежног органа, одобрено право на уточиште или супсидијарну заштиту. Уточиште - право на боравак и заштиту које се даје избеглици на територији Републике Србије за кога надлежни орган утврди да оправдано страхује од прогона у држави порекла или држави уобичајеног боравишта. Супсидијарна заштита - заштита коју Република Србија одобрава странцу који би у случају повратка у државу порекла или државу уобичајеног боравишта био изложен трпљењу озбиљне неправде и који не може или који се због такве опасности не жели ставити под заштиту те државе.

Мигранти у потреби без утврђеног статуса су лица која немају регулисан статус на територији Републике Србије, који су ушли из суседних земаља, а пореклом су из ратом захваћених подручја Блиског Истока и Африке. Не задржавају се на територији Републике Србије и немају намеру да затраже азил. Циљна одредишта су им, углавном, земље Европске Уније. У складу са појачаним приливом миграната, Влада Републике Србије је 18. јуна 2015. године основала Радну групу за решавање проблема мешовитих миграционих токова коју чине министри пет ресорних министарстава, укључујући представника Комесаријата за избеглице и миграције. Радна група је формирана са задатком да прати, анализира и разматра питања мешовитих миграционих токова у Републици Србији са посебним освртом на проблеме у овој области, даје анализе стања и предлоге мера за решавање уочених проблема и усклађивање ставова надлежних државних органа и других организација и институција које се баве питањем мешовитих миграционих токова.

Ирегуларни мигранти су лица која су незаконито ушла на територију Републике Србије и лица која незаконито бораве у Републици Србији.

Радници мигранти су лица која траже посао, јесу запослена или су била запослена у месту које је више или мање удаљено од места његовог становања. Радник мигрант може обављати посао унутар граница сопствене државе, а може одлазити на рад у друге земље.

Циркуларна миграција је привремено и обично понављајуће кретање лица између матичне области и области дестинације, обично у сврху запослења. Она представља устаљени образац мобилности становништва, било да се ради о међудржавној или рурално-градској.

Дијаспора и Срби у региону – Према Закону о дијаспори и Србима у региону (члан 2. став 1), дијаспора обухвата држављане Републике Србије који живе у иностранству, припаднике српског народа и исељенике са територије Републике Србије и из региона, као и њихове потомке. Према томе, дијаспору чине сви припадници српског народа и лица српског порекла, независно од места рођења и дужине боравка у иностранству. Срби у региону су припадници српског народа који живе у Словенији, Хрватској, Босни и Херцеговини, Црној Гори, С.Македонији, Румунији, Албанији и Мађарској.

Жртва трговине људима је свако физичко лице подвргнуто трговини људима. Трговина људима је врбовање, превоз, пребацивање, предаја, продаја, куповина, посредовање у продаји, скривање или држање другог лица, уз примену силе или претње, довођењем у заблуду или одржавањем у заблуди, злоупотребом овлашћења, поверења, односа зависности, тешких прилика другог, задржавањем личних исправа или давањем или примањем новца или друге користи, у циљу експлоатације његовог рада, принудног рада, вршења кривичних дела, проституције или друге врсте сексуалне експлоатације, просјачења, употребе у порнографске сврхе, успостављања ропског или њему сличног односа, ради одузимања органа или дела тела или ради коришћења у оружаним сукобима (у складу Кривичног законика).

Поред тога, Србија се још увек налази у центру изузетно интензивних и динамичних мешовитих миграционих токова у региону Западног Балкана. Као земља порекла, транзита и одредишта, Србија се суочава са различитим облицима миграција: спољним и унутрашњим, принудним и добровољним, редовним и нерегуларним, миграцијама висококвалификованих и неквалификованих радника. Смештена на такозваној „Балканској рути“, Србија је последњих година постала важна тачка на миграционим путевима за мигранте из многих земаља Блиског истока, Африке и Азије који воде ка региону Западног Балкана и даље ка земљама западне Европе. Током овог периода, ситуација је еволуирала од ванредне кризе, која је захтевала хитно збрињавање миграната у транзиту, до оне дуготрајније природе где се све већи број ових људи налази у ситуацији продуженог боравка у Србији. Такво стање рађа плодно тле за експлоатацију миграната од стране организованих криминалних група и индивидуалних починилаца. У таквим ситуацијама линија разграничења између кријумчарења миграната и трговине мигрантима често постаје нејасна. Оно што је неспорно јесте да су за ублажавање ризика од трговине људима за потенцијалне жртве међу мигрантским становништвом и решавање њихових потреба неопходни усклађен и координисан приступ, као и успостављање сарадње различитих институција, како оних на централном, тако и оних на локалном нивоу.

Усвајањем „Стратегије превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава 2017.-2022. година“ поправљено је стање у овој области и упркос уложеним напорима у решавању проблема трговине људима и даље се у Републици Србији препознају континуирано скоро све форме трговине људима (сексуална експлоатација, радна

експлоатација, принуда на просјачење, принуда на вршење кривичних дела, принудни бракови са елементима експлоатације и др). Статистичка анализа указује на велики удео домаћих држављана жртава трговине људима којима је трговано у у оквиру границе Републике Србије, пораст броја деце жртава трговине људима, појаву дуалне или вишеструке експлоатације жртава као и пораст броја домаћих држављана жртава трговине људима у иностранству и то мушкараца жртава радне експлоатације у индустрији грађевине и жена жртава експлоатације у проституцији

Стратешки оквир ЛАП-а одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним у сету докумената донетим на међународном, националном и локалном нивоу.

Извршна и законодавна власт у Републици Србији су препознале важност миграција за развој земље и у складу са тим су активне у бројним међународним иницијативама и форумима који се баве овом проблематиком. Поред републичких органа, и значајан број општина је узео учешће у различитим глобалним пројектима који за циљ имају подизање капацитета локалних заједница за управљање миграцијама и масимално ефективно управљање миграцијама у циљу одрживог локалног развоја

Узимајући у обзир све наведено, јасно је да одговорно вођење развојних политика на локалном нивоу обавезно подразумева и управљање миграцијама

Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја различитих мигрантских категорија овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне икључености осетљивих друштвених група.

Локални акциони план доноси се на период од 5 година.

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса у општини Шид, заснива се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- Локални – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- Партиципативан – укључио је различите битне актере процеса друштвено организационе подршке избеглим, интерно расељеним лицима, повратницима, тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса;
- Утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама за унапређење положаја избеглица, интерно расељених лица, повратника, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса;
- Прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- Користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;

- Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса прикупљања и анализе основних података о положају избеглих и интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса, коришћени су следећи извори: резултати анкете са потенцијалним корисницима и састанци са локалним актерима, статистички подаци, различити извештаји и документи, као што су подаци Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, Повереништва за избеглице и миграције општине Шид, Локалних невладиних организација и удружења, Црвени крст, Извештаји Министарства унутрашњих послова, као и подаци са терена доступни Повереништву за избеглице и миграције и Савету за управљање миграцијама и трајна решења.

Процес израде Плана спроведен је у трећем и четвртом кварталу 2022. године.

У складу са Чланом 12. Закона о управљању миграцијама формиран је локални Савет за управљање миграцијама и трајна решења (у даљем тексту: Савет), а чине га представници локалне самоуправе и институције на локалном нивоу: Црвени крст, Центар за социјални рад, Полицијска станица, Дом здравља и Национална служба за запошљавање.

Улога и надлежност Савета је да:

- Прати и извештава Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије као и органе управљања Општине о миграционим кретањима на територији Општине;
- Предлаже програме, мере и планове активности ради ефикасног управљања миграцијама,
- Координира радом органа на локалном нивоу чији је рад значајан за област управљања миграцијама;
- Пружа податке од значаја за израду стратешких докумената из области миграција, размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Активно учествује у изради и иновирању Локалног акционог плана, дефинише коначни текст документа и предлаже га органима управљања на усвајање;
- Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим, интерно расељеним лицима, повратника и миграната;
- Примењује усвојене методе планирања токоп процеса планирања;
- Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- Планира праћење и оцењивање успешности примене Локалног акционог плана;
- Унапређује сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке;
- Предузима друге послове у области управљања миграцијама на територији општине у складу са Законом о управљању миграцијама.

Одлука о усвајању Локалног акционог плана

На основу члана 32. став 1. тачка 6. Закона о локалној самоуправи ("Сл.гласник РС", бр.129/07, 83/14, 101/16, 47/18 и 111/21-др.закон), члана 41. став 1. тачка 7. Статута општине Шид ("Сл. лист општина Шид", бр.1/19), а у вези члана 10. став 1. Закона о управљању миграцијама ("Сл.гласник РС", бр.107/12), Скупштина општине Шид на седници одржаној 26.12.2022. године донела је

О Д Л У К У
О УСВАЈАЊУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА УПРАВЉАЊЕ
МИГРАЦИЈАМА У ОПШТИНИ ШИД ЗА ПЕРИОД 2022-2026. ГОДИНА

Члан 1.

УСВАЈА СЕ Локални акциони план за управљање миграцијама у општини Шид за период 2022-2026. година.

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Шид“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ШИД

Број:011-256/II-22
Датум:26.12.2022.
ШИД

ПРЕДСЕДНИК
Тихомир Стаменковић дипл.инж.техн.

Захвалност учесницима
у процесу израде Локалног акционог плана

У циљу израде Локалног акционог плана за управљање миграцијама формирана је Радна група коју чине представници локалне самоуправе као носиоци процеса израде, укључујући и повереника за избеглице и миграције, као и институције на локалном нивоу које се баве питањима избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији и миграната без утврђеног статуса (Центар за социјални рад, Црвени крст, Дом здравље и Полицијска станица).

Улога Радне групе је:

- Анализа стања, анкетирање заинтересованих страна/циљних група;
- Прикупљање статистичког материјала и релевантних докумената за потребе израде Локалног акционог плана;
- Формирање полазне тачке на основу анализе анкета и прикупљеног материјала;
- Дефинисање приоритетних циљних група;
- Утврђивање активности, индикатора, верификатора и одговорности;
- Планирање потребних ресурса за реализацију Локалног акционог плана;
- Утврђивање механизма имплементације и вредновања Локалног акционог плана.

Чланови Радне групе:

1. Небојша Илић, повереник за избеглице и миграције, Координатор радне групе,
2. Ђорђе Томић, заменик председника општине Шид, за члана,
3. Војислав Ивковић, начелник Полицијске станице Шид, за члана,
4. Бојана Мравик, начелник Општинске управе општине Шид, за члана,
5. Бранислава Покора, представник сектора социјалне заштите - Центар за социјални рад Шид, за члана,
6. Весна Лукић, в.д. директор Дома здравља Шид, за члана,
7. Далибор Фарбаш, представник Црвеног крста Шид, за члана,
8. Драгица Кошутећ, запослена у Општинској управи општине Шид, за члана.

Захваљујемо се свим члановима Радне групе на учешћу у процесу планирања, представницима различитих институција, организацијама и групама, укључујући и потенцијалне кориснике који су учествовали у консултативном процесу. Посебну захвалност изражавамо Комесаријату за избеглице и миграције Републике Србије на стручној подршци и учешћу у изради Локалног акционог плана.

Резиме

Локални акциони план за управљање миграцијама за период 2022.-2026. година је документ који изражава наставак дугорочног опредељења општине Шид да побољшање услове живота и могућности за интеграцију и реинтеграцију у локалну заједницу.

Локални акциони план је усмерен према свим особама које су биле изложене присилним миграцијама и егзистенцијалним потешкоћама које то ствара, а живе на територији општине Шид. По први пут ЛАП се не односи само на угрожене мигрантске групе, већ и на домаће становништво.

Овим документом се утврђују општи и специфични циљеви везани за решавање проблема избеглих, интерно расељених лица, повратника по Споразуму о реадмисији, тражилаца азила, лица која су добила азил, миграната у потреби без утврђеног статуса, ирегуларних миграната, радника миграната, лица у оквиру циркуларних миграција, дијаспоре и Срба у региону.

Општи циљ Локалног акционог плана за управљање миграцијама је да се кроз свеобухватно управљање миграцијама створе услове за испуњавање секторских циљева као што су: побољшање социјалног положаја, заштита права избеглих, интерно расељених лица, повратника и миграната, стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција и ублажавање негативних ефеката одлива становништва.

На основу овако постављеног општег циља, формулисани су специфични циљеви који су релевантни за остваривање општег циља у периоду од 2022. до 2026. године.

Специфични циљ 1. У периоду од 2022. до 2026. године стамбено збринути најмање 31 породицу избеглица, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији кроз пројекте куповине сеоских домаћинстава са окућницом односно одговарајуће непокретности намењене становању са доделом помоћи у грађевинском материјалу за адаптацију предметне куће;

Специфични циљ 2. У периоду од 2022. до 2026. године стамбено збринути најмање 4 породице избеглица, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији кроз програм помоћи у додели стамбених јединица у закуп са могућношћу откупа;

Специфични циљ 3. У периоду од 2022. до 2026. године помоћи у решавању стамбеног питања избеглица, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији на територији општине Шид кроз програм помоћи у грађевинском материјалу за најмање 70 породица које су отпочеле градњу стамбеног објекта или имају потребе за адаптацијом постојећег објекта;

Специфични циљ 4. У периоду од 2022. до 2026. године економски оснажити најмање 40 породица избеглица, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији кроз програме доходовних активности;

Специфични циљ 5. У периоду од 2022. до 2026. године створити услове за јачање толеранције и разумевања културолошких различитости између тражилаца азила и/или миграната у потреби без утврђеног статуса и примајуће средине организовањем тематских радионица, округлих столова и других активности усмерених ка отклањању предрасуда и бољем разумевању потреба миграната;

Специфични циљ 6. У периоду од 2022. до 2026. године промовисати и јачати толеранцију према лицима која траже азил и/или миграната, отклањањем предрасуда и развојем комуникације и дијалога кроз доделу средстава Општини за рад едукативних, спортских, културно-уметничких радионица и других сличних активности у која ће бити укључена и лица која траже азил и/или мигранти;

Специфични циљ 7. У периоду од 2022. до 2026. године промовисати и јачати толеранцију према лицима која траже азил и/или миграната у општини Шид, отклањањем предрасуда и развојем комуникације и дијалога кроз доделу средстава за унапређење квалитета живота у локалној средини побољшањем квалитета здравствених и комуналних услуга, опремањем дечијих и спортских игралишта;

Специфични циљ 8. У периоду од 2022. до 2026. године организовати и одржати радионице, округле столове и друге активности усмерене ка психосоцијалној подршци женама и деци мигрантске популације у мигрантским центрима;

Специфични циљ 9. У периоду од 2022. до 2026. године успоставити нове и ојачати постојеће линије комуникације, као и оснажити сарадњу са представницима дијаспоре на територији општине Шид идентификацијом и креирањем мреже корисника и организацијом (минимум 4) догађаја за кориснике од стране општине Шид;

Специфични циљ 10. У периоду од 2022. до 2026. године ојачати капацитете ЈЛС, формирати базу података и успоставити механизме сарадње са дијаспором ради јачања економског развоја општине Шид;

Специфични циљ 11. У периоду од 2022. до 2026. године ојачати капацитете ЈЛС и успоставити повољну климу за развој предузетништва у циљу ублажавања негативних ефеката одлива становништва – активности усагласити са Планом развоја општине Шид и за запошљавање;

Специфични циљ 12. У периоду од 2022. до 2026. Године кроз најмање три радионице обезбедити оснаживање и пружање подршке умрежавању локалних институција у превенцији трговине људима и унапређења квалитета услуга које пружају жртвама трговине људима.

Локални акциони план у циљу побољшања положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по Споразуму о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса има предвиђене аранжмане за имплементацију и битне елементе који ће осигурати успешно спровођење Локалног акционог плана. То су:

1. Структуре за управљање процесом примене Локалног акционог плана,
2. Структуре које су оперативне и примењују Локални акциони план.

Структуре за управљање процесом примене Локалног акционог плана, Савет за управљање миграцијама и трајна решења усмериће своје активности ка реализацији и имплементацији Локалног акционог плана и сачинити план управљања примене истог.

Оперативну структуру чине институције, организације и тимови формиран у циљу реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног акционог плана. У склопу плана биће реализована подела одговорности и улога међу актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Договорени партнери и актери водиће уредну документацију и евиденцију уз отвореност за све актере. Такође ће припремати периодичне извештаје о раду као полазну основу за стручну оцену обављеног посла и ради доступности информација за јавност.

ПОГЛАВЉЕ 1

Општи подаци о општини Шид

Општина Шид се налази на југозападу Војводине и припада Сремском округу. На североистоку се граничи са општином Бачка Паланка (око 15 км), на истоку и југоистоку општином Сремска Митровица (око 45 км). На југу и југозападу од општине Шид налази се Република Српска (око 16,5 км), а на западу и северу је Република Хрватска (око 110 км). Општина Шид заузима површину од 687 км², представља 3,2% покрајинске територије (Републички завод за статистику, 2004. г.). У поређењу са другим општинама, Шид спада у

группу 10 највећих у АП Војводини. На њеној територији се налази 19 насеља (Адашевци, Бачинци, Батровци, Беркасово, Бингула, Вашица, Вишњићево, Гибарац, Ердевик, Бикић До, Илинци, Јамена, Кукујевци, Љуба, Моловин, Моровић, Привина Глава, Сот, Шид) и 19 катастарских општина (Адашевци, Бачинци, Батровци, Беркасово, Бингула, Вашица, Вишњићево, Гибарац, Ердевик, Ћипша, Илинци, Јамена, Кукујевци, Љуба, Моловин, Моровић, Привина Глава, Сот, Шид).

Према подацима Пописа становништва у Републици Србији 2011. године, укупан број становника у општини Шид износи 34.188. У односу на 2002. године када је на подручју општине живело 38.973 становника (1,9% покрајинског становништва) број становника на територији општине Шид се смањио за 4.785. Према густини насељености, општина Шид са 58,6 ст/км² је скоро дупло слабије насељена (1,6 пута) него Покрајина (94,5 ст/км²).

Општина Шид је, по републичкој категоризацији развијености општина и градова сврстана у III групу степена развијености (од 60 до 80% републичког просека).

Демографска обележја

Са 34.188 становника, општина Шид се налази на петом месту по броју становника у Сремском округу. Према последњем попису, од укупног броја становника општине Шид, мушкараца је било 16.788 или 49,10%, док је жена било 17.400 или 50,9%. Посматрајући према старосној структури: 4.637 становника има млађих од 15 година, припада младима од 15 до 29 година 6.345 становника, становника старости од 30-44 година има 6.533

становника, категорије лица старости од 45-65 година је било на попису 10.914 и 5.759 лица старијих од 65 година. Становништво радног узраста, од 15 до 64 године, чини 23.792 становника на територији Општине Шид. Кроз општину Шид евидентирано је 15.573 избегла и прогнана и 132 интерно расељена лица. Према попису из 2001. године, у општини Шид се задржало од 2002. године 12.863 лица. Регулисањем личних докумената, нису решени проблеми становништва у погледу социјалне ситуације, решеног стамбеног питања или запослења (подаци из Локалног акционог плана за унапређење положаја миграната у Општини Шид за период 2016-2020. годину, новембар 2016. године).

Табела 1: Становништво и површина

Површина (у km ²)	687
Број становника према попису 2002. год	38.973
Број становника према попису 2011. год.	34.188

Табела 2: Становништво према старости и полу

Пол	Укупно	0-4 год.	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
С	34188	1452	1497	1688	1998	2155	2192	2116	2104	2313	2596
М	16788	769	764	851	1010	1130	1208	1120	1118	1185	1296
Ж	17400	683	733	837	988	1025	984	996	986	1128	1300

Табела 3: Брачно стање (становништво старо 15 и више година по брачном стању и полу)

Пол	Укупно	Неожењен /Неудата	Ожењен/ Удата	Удовац/ Удовица	Разведен/ Разведена	Непознато
Мушки	6.439	1.938	4.059	227	173	42
Женски	7.135	1.442	4.102	1.193	373	25
УКУПНО	13.574	3.380	8.161	1.420	546	67

Табела 4: Национална структура становништва општине Шид према попису из 1991., 2002., 2011. године

	1991.	2002.	2011.
Срби	21.683	30.252	26.646
Црногорци	92	46	26
Југословени	2.940	739	152
Албанци	44	21	10
Бошњаци	0	3	5
Бугари	0	1	4
Буњевци	0	1	2
Мађари	295	262	179
Македонци	0	28	26
Муслимани	50	30	24
Немци	0	7	14
Роми	48	93	204
Румуни	11	6	4
Русини	0	1.318	1.027
Руси	0	17	17
Словаци	2.841	2.521	2.136
Словенци	0	7	0
Украјинци	0	57	47
Хрвати	6.047	2.086	1.748
Чеси	0	13	10
Остали	2.458	17	26

Неопредељен	0	609	1.393
Регионална припадност	0	36	111
Непознато	0	803	377
УКУПНО	36.509	29.973	34.188

Привреда

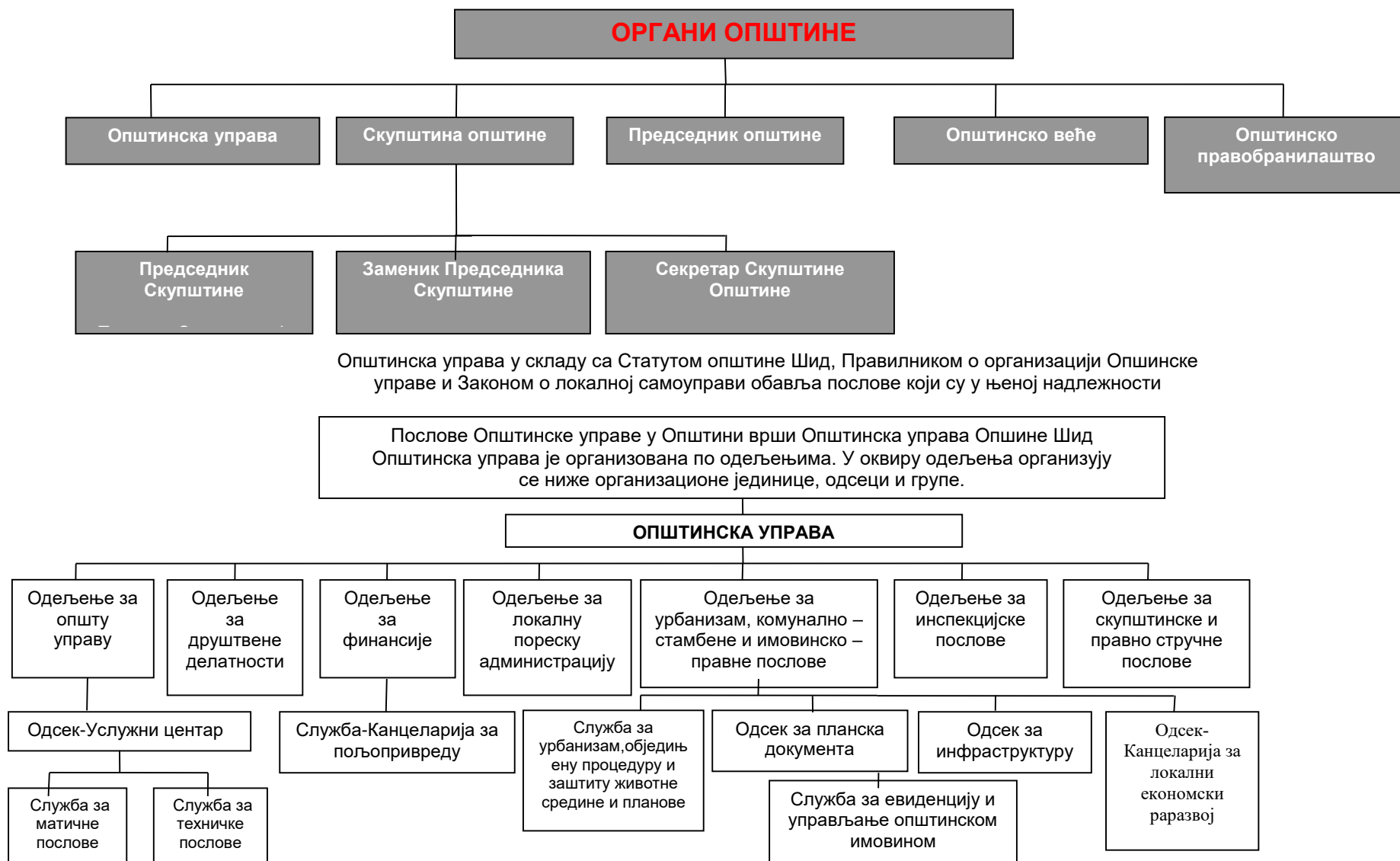
Основ за развој привреде у општини Шид представљају њена природна богатства. Међу значајније ресурсе убраја се пољопривредно земљиште (44.000 ха оранице, претежно типа чернозем), шумско пространство (око 20.000 ха), добар географски положај и развијена мрежа друмског и железничког саобраћаја. Природне лепоте, велики број историјских и културних споменика добар су основ за развој свих области туризма.

Пољопривредно земљиште представља најобимнији и најзначајнији ресурс на који се наслања велики део индустрије ове регије.

Што се тиче индустрије она се претежно ослања на пољопривреду. Фабрика уља, силоси, прерада меса, хладњаче, винарије, штампарије, занатски погони и радионице само су део индустријског потенцијала општине Шид.

Стављањем у погон индустријске зоне поред ауто пута Е-70 започела је нова етапа развоја која ће најбоље искористити изванредан геостратешки положај општине.

Организациона структура Локалне самоуправе

Јавне службе и установе основане од општине или Републике: Дом здравља, Центар за социјални рад, Национална служба за запошљавање, Полицијска станица, Основни суд, Служба за катастар непокретности, Културно образовни центар, Народна библиотека „Симеон Пошчевић“, Галерија слика „Сава Шумановић“, Музеј наивне уметности „Илијанум“, Установа за физичку културу и спортску рекреацију „Партизан“, Републичка управа јавних прихода, основне и средње школе, установа за претшколско васпитање „Јелица Станивуковић Шиља“ и Туристичка организација.

Јавна предузећа: „Стандард“, „Водовод“, „Јавна расвета, услуге и одржавање“, „Завод за урбанизам“.

На територији општине Шид постоји седам основних школа са око две хиљаде ученика и две средње школе које похађа око седам стотина средњошколаца.

Уписан број деце у ПУ „Јелица Станивуковић Шиља“ у септембру 2022. године био је 915.

ПОГЛАВЉЕ 2

Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима, повратницима по основу Споразума о реадмисији, тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса у општини Шид

Због свог географског положаја, општина Шид као гранична општина са Републиком Хрватском и Босном и Херцеговином, односно Републиком Српском, са избијањем сукоба на простору бивше СФРЈ била је прва дестинација прихвата на својој територији више од 43 хиљаде избеглица и прогнаних лица из горе наведених република бивше државе. Тачније, кроз општину Шид од 1991. године прошло је 43.512 избеглих и прогнаних лица и 132 расељена лица са Косова и Метохије.

Након мирне реинтеграције 1998. године евидентирано је 15.573 избеглих и прогнаних лица, као и 132 расељена лица.

Према попису из 2001. године у општини Шид задржало се 11.586 лица, док се тај број повећао у 2002. години на 12.863 због честих промена места боравка ове категорије становништва, а у циљу налажења бољег смештаја, могућности запослења и остваривања других права.

Према подацима о избеглом становништву које је досељено на простор општине Шид, а односи се на период 1991-1996. година закључно са пописом из 1996. године можемо закључити да је у односу на број становника у општини Шид 39,7% укупног становништва чинила избегличка популација. Поређењем по насељима највише избеглог становништва населило је село Кукујевце (93,9%).

Већина избеглог становништва у општини Шид, 3/4 стигла је са територије Хрватске 1995. године од чега је највише досељених из следећих насеља: Осијек, Доњи Михољац, Подравска Слатина, Книн, Нашице, Вировитица, Дрниш и Вуковар. Са простора Босне и Херцеговине досељено је 17% избеглог становништва и то највише из места: Бугојно, Сребреник и Градачац.

Из свега наведеног можемо извести општи закључак да је општина Шид једна од општина која је прихватила и збринула велики број избеглих и прогнаних лица из бивших република СФРЈ, који су напустили своје домове услед ратних дејстава на овом простору у периоду од 1991. године до последње ревизије 2005. године.

Регулисањем личних докумената Републике Србије нису решени и проблеми овог дела избегличке популације. Највећи број је остао и даље у стању социјалне потребе без решеног стамбеног питања и без запослења.

У односу на број избеглица, интерно расељена лица су се у вишеструко мањем броју задржала на простору општине Шид.

Табела 5: Приказ кретања избеглог и интерно расељеног становништва од 1991. до 2022. године

Година	Број избеглих и прогнаних лица	Број расељених лица	Престанак статуса Ревизија 2005. год.
1991-1996	43.512	/	/
1998	15.573	/	/
2001	11.586	132	/
2002	12.863	132	/
2005	1.637	132	715
2014	357	44	/
2022	279	22	/

По евиденцији Повереништва за избеглице општине Шид

Општинско веће општине Шид формирало је Савет за управљање миграцијама и трајна решења који кроз главне и споредне актере учествује у решавању смештаја и интеграција/реинтеграција избеглица, интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији, као и стварање климе толеранције и разумевања тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса.

У великој мери, због свог стратешког и геополитичког положаја, Западни Балкан је постао битна тачка на једној од главних миграционих рута на путу ка ЕУ. Током 2015. године, државну границу Србије прешло је више од пола милиона миграната са Блиског Истока, Азије и Африке. Чињеница да је од тог броја укупно поднето мање од 700 захтева за азил, говори да жељена дестинација миграната није Србија, већ државе чланице Европске Уније. Овакав развој ситуације ствара притисак на институције које се баве управљањем миграцијама како у организационом тако и у финансијском погледу, јер управљање миграцијама представља комплексан процес који захтева планско и организовано поступање, као и координисан приступ и континуирану сарадњу свих релевантних органа.

Одређен број тражилаца азила и/или миграната у потреби без утврђеног статуса присутан је на територији општине Шид свакодневно због близине граница. Од почетка масовног прилива миграната до затварања Балканске руте, кроз општину Шид ка Републици Хрватској прошло је преко 350.000 миграната. Од почетка примене Протокола о сарадњи у миграционој кризи и у спречавању незаконитих миграција, од 03.11.2015. године до затварања Балканске руте кретања миграната 08.03.2016. године, са железничке станице Шид испраћено је 343 посебна воза у којима

је до прихватног центра Славонски Брод у Републику Хрватску превезено 334.239 лица чија је крајња дестинација углавном била Немачка. Одговорне институције за прихват и праћење ситуације су: Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије, Повереништво за избеглице и миграције општине Шид, Савет за управљање миграцијама општине Шид уз помоћ других надлежних институција, и то: Полицијска станица Шид, Дом здравља Шид, Црвени крст Шид и Центар за социјални рад Шид.

***Програми и пројекти који су реализовани у општини Шид и реализација
Локалног акционог плана у периоду од 2016. до 2020. године,
као и завршени пројекти у 2021. и 2022. години***

2016. година

Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије и општина Шид су у току ове године потписали Уговор о сарадњи на реализацији помоћи за стварање и побољшање услова становања породица избеглица кроз куповину сеоске куће са окућницом и доделу једнократне помоћи у грађевинском и другом материјалу и/или опреми. Износ додељених средстава износио је 3.790.500,00 динара, док је учешће општине било од 199.500,00 динара. Помоћ је остварило 3 (три) породице избеглих лица.

Општина Шид је у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије потписала Уговор о сарадњи на реализацији помоћи за стварање и побољшање услова становања породица интерно расељених лица кроз куповину сеоске куће са окућницом и доделу једнократне помоћи у грађевинском и другом материјалу и/или опреми. Износ додељених средстава износио је 3.790.500,00 динара, док је учешће општине било 199.500,00 динара. Помоћ је остварила 1 (једна) породица интерно расељеног лица.

2017. година

Општина Шид је са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије у 2017. години потписала Уговор о сарадњи за доделу средстава намењених економском оснаживању породица избеглица, кроз доходне активности. Помоћ је остварило 5 (пет) породица. Општини Шид додељена су средства у износу од 950.000,00 динара, а учешће општине Шид било је 50.000,00 динара. Максимална вредност пакета помоћи по породичном домаћинству износила је 200.000,00 динара.

Једнократну новчану помоћ добило је 16 (шеснаест) социјално угрожених породица избеглих и интерно расељених лица која су тренутно настањена на територији општине Шид, у појединачном износу до 15.000,00 РСД.

У сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије подељено је 10 (десет) хуманитарних пакета у виду хране најугроженијим породицама избегличке и интерно расељене популације.

2018. година

Општина Шид је са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије у 2018. години потписала Уговор о сарадњи за доделу средстава намењених за побољшање услова становања породица избеглица за доделу помоћи у виду грађевинског материјала за поправку или адаптацију сеоске куће са окућницом за породична домаћинства која су били корисници програма куповине куће са окућницом из средстава буџета Републике Србије и АП Војводине. Општини Шид је додељено 1.900.000,00 динара, док је општина Шид учествовала са својим средствима у износу од 100.000,00 динара. Вредност пакета грађевинског материјала, по породичном домаћинству избеглица, износила је 200.000,00 динара. Помоћ је остварило 10 (десет) породица са територије општине Шид у 2021. години.

Кроз помоћ у грађевинском материјалу за избегла лица обезбеђено је да 5 (пет) породица добије ову врсту помоћи. За ове потребе обезбеђена су средства: 2.612.500,00 динара од стране Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије и 132.000,00 динара је било учешће општине Шид. Додељено је 5 (пет) пакета помоћи у максималном износу од 550.000,00 динара по породичном домаћинству.

Уговором о сарадњи на реализацији помоћи за стварање и побољшање услова становања породица избеглица кроз куповину сеоске куће са окућницом и доделу једнократне помоћи у грађевинском и другом материјалу и/или опреми са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије, додељена су средства у износу од 9.310.000,00 динара. Поред додељених средстава општина Шид је учествовала у помоћи сопственим средствима и то у износу од 490.000,00 динара. Износ наменских средстава по породичном домаћинству износио је 1.200.000,00 динара за помоћ при куповини сеоске куће са окућницом и 200.000,00 динара за набавку грађевинског или другог материјала и/или опреме. Помоћ је оставрило 7 (седам) породица у току 2020. године.

Са Комесаријатом за избеглице и миграције потписан је и Уговор о додели помоћи за избор корисника за доделу средстава намењених економском оснаживању породичних домаћинстава избеглица, кроз доходне активности, и то за покретање, развој и унапређење доходних активности у пољопривредној, занатској, услужној или другој области. Учешће Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије било је 1.900.000,00 динара, а општине Шид 100.000,00 динара. Додељено је 10 (десет) пакета помоћи, максимална вредност једног гранта за економско оснаживање, по породичном домаћинству избеглица износила је 200.000,00 динара.

Додељен стан избеглом лицу у оквиру РХП-а, потпројекат 7, компонента 1.

Хуманитарна помоћ у виду доделе једнократне новчане помоћи социјално угроженим породицама избеглих и интерно расељених лица са боравиштем на територији општине Шид за ову годину по породичном домаћинству износила је 15.000,00 динара и овај вид помоћи је добило је 10 (десет) породица.

У сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије подељени је 19 (деветнаест) пакета хране и хигијене најугроженијим породицама избегличке и интерно расељене популације

2019. година

Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије и општина Шид су у току ове године потписали Уговор о сарадњи за доделу средстава намењених за побољшање услова становања породица избеглица за доделу помоћи у виду грађевинског материјала за поправку или адаптацију сеоске куће са окућницом која су били корисници програма куповине куће са окућницом из средстава буџета Републике Србије и АП Војводине. Општини Шид Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије доделио је средства у износу од 1.900.000,00 динара, док је општина Шид учествовала са сопственим средствима у износу од 100.000,00 динара. Вредност пакета грађевинског материјала, по породичном домаћинству избеглица, износила је 200.000,00 динара. Ову помоћ је остварило 10 (десет) породица у 2021. години.

Општина Шид је са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије у 2019. години потписала Уговор о сарадњи на реализацији помоћи за доделу средстава намењених побољшању услова становања избеглица кроз набавку грађевинског материјала. За ове потребе обезбеђена су средства у износу од 5.225.000,00 динара од стране Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије и 275.000,00 динара од стране општине Шид. Помоћ је остварило 10 (десет) породица избеглих лица у току 2020. године, а висина пакета помоћи по породици износила је 550.000,00 динара.

Општина Шид у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије обезбедила је помоћ избеглицама кроз доделу доходовних активности за 10 (десет) породица. Општини Шид су од стране Комесаријата за избеглице и миграције додељена средства у износу од 1.900.000,00 динара, а општина Шид је учествовала са сопственим средствима у износу од 100.000,00 динара. Висина пакета помоћи кроз набавку и доделу робе и материјала за покретање, развој и унапређење доходовних активности у пољопривредној, занатској, услужној или другој области по породичном домаћинству износила је 200.000,00 динара и помоћ је остварена у току 2020. године.

У 2019. години Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије обезбедио је новчану помоћ социјално угроженим породицама избеглим и интерно расељеним лицима у износу од 135.000,00 динара. Помоћ је остварило 9 (девет) социјално угрожених породица, а помоћ по породичном домаћинству износила је 15.000,00 динара.

Извршена је и расподела 10 хуманитарних пакета хране најугроженијим породицама избеглих и интерно расељених лица.

2020. година

Општина Шид је са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије у 2020. години потписала Уговор о сарадњи за доделу средстава намењених за побољшање услова становања породица избеглица за доделу помоћи у виду грађевинског материјала за поправку или адаптацију сеоске куће са окућницом за породична домаћинства која су била корисници програма

куповине куће са окућницом из средстава буџета Републике Србије и АП Војводине. Комесаријат за избеглице и миграције ради реализације ове помоћи општини Шид је доделио 950.000,00 динара, док је општина Шид учествовала са сопственим средствима у износу од 50.000,00 динара. Помоћ је добило 5 (пет) породица избеглих лица. Висина пакета помоћи износила је 200.000,00 динара. Добијена средства оправдана су у 2021. години.

Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије и општина Шид су у току ове године потписали и Уговор о сарадњи на реализацији помоћи за доделу средстава намењених побољшању услова становања избеглица кроз набавку грађевинског материјала. За ове потребе обезбеђена су средства у износу од 7.837.500,00 динара од стране Комесаријата и 412.500,00 динара од стране општине Шид. Помоћ је добило 15 (петнаест) породица. Висина пакета помоћи износила је 550.000,00 динара.

Поред наведених активности Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије обезбедио је новчану помоћ за 17 породица (средства у износу од 255.000,00 динара) и 40 пакета хране за избегла и интерно расељена лица.

2021. година

Локална самоуправа је у 2021. години издвајањем средстава и аплицирањем код донатора изразила спремност да избеглим и интерно расељеним лицима у својој општини омогући решавање стамбеног питања где је финансијску помоћ добила од Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије.

Кроз помоћ у грађевинском материјалу за избегла лица обезбеђено је да 7 (седам) породица добије ову врсту помоћи. За ове потребе обезбеђена су средства: 3.990.000,00 динара од стране Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије и 210.000,00 динара је било учешће општине Шид. Корисници су добили пакете грађевинског материјала у вредности до 600.000,00 динара.

Кроз помоћ у грађевинском материјалу за интерно расељена лица обезбеђено је да 3 (три) породице добију ову врсту помоћи. За ове потребе обезбеђена су средства: 1.710.000,00 динара од стране Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије и 90.000,00 динара је било учешће општине Шид. Корисници су добили пакете грађевинског материјала у вредности до 600.000,00 динара.

У току године на конкурс за помоћ у грађевинском материјалу за лица која су били корисници програма куповине сеоских кућа са окућницом из средстава буџета Републике Србије и АП Војводине без средстава намењених за поправку или адаптацију предметне сеоске куће обезбеђено је да 2 (две) породице избеглих лица остваре овај вид помоћи у износу од 200.000,00 динара по породици. У оквиру овог програма помоћи Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије учествовао је са 380.000,00 динара, док је општина Шид учествовала са 20.000,00 динара.

Општина Шид је у програму откупа сеоских кућа са окућницом и доделу грађевинског материјала аплицирала код Комесаријата за избеглице и миграције. Обезбеђена су средства у износу од 7.000.000,00 динара. Овим средствима је у току 2022. године откупљено 5 (пет) сеоских кућа у вредности од 1.200.000,00 динара и 200.000,00 динара је обезбеђено свакој породици за грађевински материјал ради поправке или адаптације предметне сеоске куће.

Додељен стан избеглом лицу у оквиру РХП-а, потпројекат 7, компонента 1.

Поред наведених активности Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије обезбедио је помоћ у огреву за 35 породица (вредност 700.000,00 динара), новчану помоћ за 25 породица (средства у износу од 500.000,00 динара) и 57 пакета хране за избегла и интерно расељена лица.

2022. година

Током 2022. године обезбеђено је да једна породица интерно расељеног лица реши своје стамбено питање откупом сеоске куће са окућницом уз мини грант намењеним за поправку или адаптацију предметне сеоске куће. За ове потребе Комесаријат за избеглице и миграције обезбедио је средства у износу од 1.615.000,00 динара, док је учешће општине 85.000,00 динара. Помоћ при куповини сеоске куће са окућницом у оквиру овог програма помоћи износила је 1.500.000,00 динара, а 200.000,00 динара је било опредељено за помоћ у грађевинском и другом материјалу и опреми за поправку или адаптацију сеоске куће са окућницом.

Кроз помоћ у грађевинском материјалу обезбеђено је да 5 (пет) породица избеглих лица добију ову врсту помоћи. За ове потребе од стране Комесаријата за избеглице и миграције обезбеђена су средства у износу од 3.325.000,00 динара и од општине Шид у износу од 175.000,00 динара. Износ грађевинског пакета помоћи по породици је био 700.000,00 динара.

Завршетак РХП-а, потпројекат 2 – зграда за колективно становање 10 породица избеглих лица.

На основу досадашњег искуства у реализацији Локалног акционог плана и пројеката намењених категоријама обухваћеним овим планом општина Шид је препознала потребу да становништву које је избегло из Републике Хрватске и Босне и Херцеговине, као и интерно расељеним становницима који бораве на њеној територији омогући да реше своје стамбено питање и економски оснаже своје домаћинство кроз пројекте, где је и учествовала у складу са својим могућностима. Постигнути резултати су у великом значају произвели позитивне промене у животима наших суграђана. Остваривањем циљева Локалног акционог плана поред побољшања услова становања утицало је и на повећање социјалне укључености ове популације становништва у живот локалне заједнице. Општина Шид ће настојати да обезбеди сопствена средства и даље буде активни учесник у пројектима за решавање питања избеглих и интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса и да већину потреба ове популације, у својој општини, реши на најбољи могући начин.

Реализацијом програма и пројеката у општини Шид у периоду од 2016. до 2022. године Повереништво за избеглице и миграције препознало је одређене ризике који се пре свега односе на програме доделе средстава за набавку грађевинског материјала. Наиме, одређен број породица (3-4 породице које су оствариле помоћ у грађевинском материјалу и 2 породице које су оствариле помоћ у виду мини гранта) нису у могућности због сиромаштва, немаштине и здравствених проблема да уграде додељен грађевински материјал. Овим породицама би се кроз доделу помоћи намењене за уградњу грађевинског материјала створили услови за трајно решење стамбених проблема. Такође, током реализације програма помоћи уочио се проблем да једночлане породице подносе документацију из године у годину, при чему је документација уредна и потпуна, али због мерила за избор корисника „Број чланова породичног домаћинства: по члану породичног домаћинства – 10 бодова” ове породице и даље нису решиле свој стамбени проблем.

ПОГЛАВЉЕ 3

Анализа ситуације и закључци

Ово поглавље обухвата четири врсте квалитативних анализа:

1. Преглед документације релевантне за питања и проблеме,
2. Анализу заинтересованих страна (локалних актера),
3. Анализу стања (техником SWOT анализе),
4. Анализу проблема са закључцима.

1. Преглед документације обухватио је неколико кључних међународних, националних и локалних стратешких докумената релевантних за ову област, као и активни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији и то:

- Конвенција УН о статусу избеглице (1951. година),
- Европска конвенција за људска права (1950),
- Женевске конвенције које регулишу рад Црвеног крста (1949. година),
- Сарајевска декларација (2005. година),
- Закон о избеглицама (1992., измене и допуне 2002., 2010. и 2012. година),
- Закон о управљању миграцијама (2012. година),
- Закон о црвеном крсту (2005. година),
- Закон о запошљавању странаца (2014., 2017., 2018, 2019. година),
- Закон о азилу и привременој заштити (2018. година),
- Уредба о ближим условима и мерилима за утврђивање реда првенства за решавање стамбених потреба избеглица (за сваку годину у периоду 2016.-2022. година),
- План развоја општине Шид за период 2022.-2028. година (2022. година),
- Стратегија развоја социјалне заштите општине Шид 2021.-2025. година (2021. година),
- Локални акциони план запошљавања општине Шид за период од 2021. до 2023. године (2021. година),
- План јавног здравства општине Шид 2020.-2025. година (2020. година),
- Стратегија за управљање миграцијама 2009,
- Стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2014.-2020. година) – нова у припреми,
- Стратегија за реинтеграцију повратника по реадмисији 2008,

- Стратегија реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији (2009. година),
- Стратегија о економским миграцијама 2021-2027,
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003. година),
- Стратегија одрживог развоја (2008. година),
- Стратегија развоја социјалне заштите (2005. година),
- Стратегија подстицања рађања 2018,
- Национална Стратегија за младе 2015-2025,
- Стратегија превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштита жртава 2017-2022,
- Стратегија развоја образовања у Србији до 2030. године,
- Стратегија очувања и јачања односа матичне државе и дијаспоре и матичне државе и Срба у региону,
- Национални план акције за децу (2004. година),
- План реаговања у случају повећаног прилива миграната са проценом потреба (2015. година),
- План прихвата држављана Украјине и угроженог становништва који су напустили Украјину, или у њу не могу да се врате услед оружаних дејстава (2022. година).

Актуелни законски оквир за питање избеглица је Закон о избеглицама, посебно последње измене и допуне овог закона, који прати актуелне проблеме и питања избеглица, проширује круг субјеката који учествују у решавању њихових проблема и предвиђа ефикаснији начин интеграције ове популације, као и решавање њихових стамбених потреба.

Национална стратегија за решавање избеглих и интерно расељених лица дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.

Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.

2. Анализа заинтересованих страна (локалних актера) – идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Шид, које су диференциране на:

- крајње кориснике услуга (различите групе избеглих, интерно расељених лица и повратника) и
- кључне партнере локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса у општини Шид су:

1. Избеглице, интерно расељена лица и повратници у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање;
2. Избеглице, интерно расељена лица и повратници који живе у сопственим неусловним објектима, а немају средстава за адаптирање објекта чиме би значајно утицали на побољшање квалитета живота;
3. Вишечлане и вишегенерацијске породице избеглих и интерно расељених лица;
4. Породице избеглица и интерно расељених лица чији је члан ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју;
5. Самачка старачка домаћинства без прихода или са минималним приходима;
6. Самохрани родитељи у популацији избеглих и интерно расељених лица;
7. Незапослена, радно способна избегла и интерно расељена лица .

Општинска управа обезбеђује општи оквир, локалну регулативу и услове за реализацију подршке избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима у локалној заједници.

Повереништво за избеглице и миграције, као део општинске управе врши поверене послове у оквиру своје делатности координацију различитих програма који се односе на помоћ избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима.

Кључни партнери локалној самоуправи су:

Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије који обавља послове који се односе на утврђивање статуса избеглица, збрињавање избеглица, вођење евиденције, усклађивања пружања помоћи избеглицама од стране других организација, обезбеђивање смештаја избеглица, покреће иницијативе за тражење међународне помоћи од институција УН и других међународних организација.

Центар за социјални рад је вишефункционална стручна установа социјалне заштите и представља базичну установу стручног рада и услуга у социјалној заштити у којој се непосредно и посредно задовољава већина социјално заштитних потреба грађана и њихових породица. Као корисници социјалне заштите потенцијално се могу јавити сви грађани и породице и то онда када се нађу или су изложени посебним тешкоћама у задовољавању својих основних потреба. Најважније функције центра су: непосредно стварање социјалне заштите грађана и њихових породица, остваривање функције органа старатеља, праћење и проучавање социјалних потреба и проблема, превентивна делатност, планирање и програмирање социјалне заштите, координирање активности на спровођењу социјалне заштите и социјалног рада у општини.

Црвени крст делује на основу Женеуске конвенције, Закона о Црвеном крсту, Статута, Стратегије развоја и на основу принципа (хуманости, непристрасности, неутралности, независности, добровољности, јединства и универзалности).

Здравствена установа ДЗ општине Шид пружа услуге примарне и секундарне здравствене заштите и специјалистичке услуге. Избегла лица, интерно расељена лица и повратници остварују своја права у овој области, као и сви други грађани. Смештај тражилаца азила подразумева обавезан здравствени преглед. За све здравствене услуге које не може обавити Дом здравља Шид, лица се могу упутити у Општу болницу у Сремској Митровици.

Поред тога Дом Здравља Шид пружа редовне, свакодневне здравствене услуге за мигрантску популацију из прихватних центара у Шиду, како у просторијама Дома здравља, тако и у сва три прихватна центра.

Пошто су у изради овог Локалног акционог плана учествовали и представници ове институције, њихов предлог за Радну групу је био да се у наредном периоду пронађе адекватније решење за финансирање услуга и трошкова које запослени Дома здравља праве кроз сарадњу са прихватним центрима у Шиду.

Образовне институције – претшколаске установе, основне школе, средње школе и школе за образовање одраслих кроз своје програмске активности обухватају и пружају могућност избеглим и интерно расељеним лицима да стекну одређено образовање и преквалификације.

Исто тако, деци из мигрантске популације из прихватних центара омогућено је редовно школовање како у основним школама, тако и у средњим (гимназија) на простору општине Шид.

Национална служба за запошљавање спроводи различите програме подршке запошљавања незапослених, радно способних лица која активно траже посао. Избегла лица, интерно расељена лица и повратници имају једнаке могућности као и сви други незапослени да користе ове програме.

Невладине организације које имају своје активности на подручју општине, а те активности се односе на хуманитарну помоћ, подизање капацитета избеглих, интерно расељених лица и повратника, обезбеђивање помоћи у прибављању докумената и правне помоћи и др. Међу њима најактивније су DRC, ASB, IDC, HELP, Intersor, PRAXIS, Балкански центар за миграције, Екуменска хуманитарна организација, Фондација Дивац, Човекољубље, Caritas Srbija и други.

3. **Анализа стања** у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглица, интерно расељених лица, повратника по Споразуму о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса извршена је кроз идентификовање досадашњих активности и резултата у овом домену и сагледавања позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу.

SWOT АНАЛИЗА			
СНАГЕ		СЛАБОСТИ	
УНУТРАШЊЕ	➤ Политичка воља ➤ Добар географски положај ➤ Постојање свих релевантних сектора и добра међусекторска сарадња ➤ Добро организован невладин сектор ➤ Постојање пољопривредног земљишта ➤ Постојање информативног система ➤ Добра мрежа месних заједница ➤ Добра комуникација привредника и локалне самоуправе ➤ Добар јавни превоз ➤ Јаки капацитети и познавање проблематике избеглица, интерно расељених лица повратника ➤ Искуство у сарадњи са донаторима и међународним партнерима	➤ Ограничена средства локалне самоуправе ➤ Висока стопа незапослености у локалној заједници ➤ Недостатак средстава предвиђених за инфраструктуру ➤ Недостатак статистичких података о структури становништва ➤ Недостатак функционалног система обавештавања из ове популације ➤ Недовољна заинтересованост друштвено-одговорних фирми ➤ Не постојање подстицајних фондова локалне самоуправе за помоћ угроженим категоријама ➤ Неусклађеност школског образовног система са потребама привреде (надостатак занатлија и мајстора) ➤ Неадекватна образовна структура ➤ Депопулација и старење становништва	
МОГУЋНОСТИ		ПРЕПРЕКЕ	
СВАКОЈАКИ	➤ Подршка и сарадња са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије ➤ Постојање националне стратегије за решавање проблема избеглих и интерно расељених лица и и других релевантних националних стратегија ➤ Приступ донаторским фондовима ➤ Регионални програм стамбеног збрињавања	➤ Неједнак третман општина у пограничном појасу ➤ Закон о локалној самоуправи (мале надлежности) ➤ Скупо грађевинско земљиште ➤ Избеглице немају право на МОП ➤ Општа економска криза ➤ Спора имплементација националних стратегија ➤ Недовољан број пројеката за специфичне групе (стари, инвалиди) ➤ Смањење донаторских фондова намењених избеглим и интерно расељеним лицима	

Најважнији закључци ове анализе су:

Локална власт је отворена за сарадњу са свим релевантним факторима за решавање проблема и положаја избеглица, интерно расељених лица и повратника, али као јединица локалне самоуправе зависи од опредељених средстава и ресурса које виши нивои власти уступају Општини за решавање ових проблема. Главне снаге локалне заједнице релевантне за питање ове популације су: политичка воља и подршка општинске структуре власти, стратешки приступ развоју општине Шид у различитим областима и искуство у сарадњи са донаторима и реализацији бројних програма подршке овој циљној групи. У даљем раду требало би побољшати следеће капацитете локалне заједнице: оформити базу података и обезбедити повезаност између база података различитих институција, планирање значајних наменских средстава у буџету локалне самоуправе за решавање питања избеглица, интерно расељених лица, повратника по споразуму о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса, те деловати у правцу унапређења популационе политике.

Спољашња снага и боља могућност да општина Шид брже и квалитетније решава проблеме избеглица, интерно расељених лица и повратника је повећан интерес и ангажовање државе у решавању овог проблема, уз помоћ државних фондова, регионалног стамбеног програма и бројних донаторских пројеката, као и постојање националних стратегија и акционих планова. Међутим, препреке су нестабилна економска ситуација, спора имплементација националних стратегија, као и смањење донаторских фондова намењених овим питањима.

4. **Анализа проблема** је показала да су главни проблеми избеглица, интерно расељених лица, повратника по Споразуму о реадмисији, тражилаца азила, лица која су добила азил, миграната у потреби без утврђеног статуса, ирегуларних миграната, радника миграната, лица у оквиру циркуларних миграција, дијаспоре и Срба у региону у општини Шид:

- *Нерешено стамбено питање*

Овај проблем имају лица која живе у приватном смештају (проблеми плаћања закупа станова и режијских трошкова) и лица која живе у сопственим објектима (неусловни објекти, недовршени објекти и мали стамбени простор);

- *Незапосленост*

Генерално висока стопа незапослености у локалној заједници и недостатак радних места условљавају високу незапосленост избеглица и интерно расељених лица. Због ниског степена образовања и неквалификованости овој популацији је веома тешко наћи стално запослење, стога се већином баве привременим и повременим пословима;

- *Недостатак материјалних средстава*

Изражен је у већем делу избегличке и расељеничке популације, а посебно код старачких домаћинстава, самохраних родитеља, породица чији су члан/ови ОСИ, хронично болесне особе и/или деца са сметњама у развоју, где условљава и немогућност квалитетне здравствене заштите и неге;

- *Проблеми правне природе*

Тешкоће око прибављања различитих докумената из државе порекла, права из пензијског и инвалидског осигурања у држави порекла, проблеми лица која нису била на регистрацији 2004./2005. године и тиме изгубила статус, док регулисање докумената у Републици Србији изискује велике трошкове, а не могу остварити ни здравствено осигурање;

- *Пасивност*

Пасивност избеглица, интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији у локалној заједници у односу на сопствене потребе који се исказују кроз непостојање свести о самоорганизовању;

- *Отежано располагање сопственом имовином у земљи и/или местима порекла*

Овај проблем се манифестује на локалном нивоу, али његово решавање је везано за националне институције и сарадњу Србије са бившим републикама СФРЈ;

- *Демографски проблеми*

Присутне су спољнемиграције домаћег становништва, ниска стопа наталитета, одлагање рађања, високе вредности показатеља оболевања и смртности становништва, неповољна старосна структура. Све то доводи до биолошке и укупне депопулације. Присутан демографски дефицит осим што утиче на социо-економске, културне и развојне потенцијале општин, угрожава и саме основе биолошког опстанка становништва. У највећој мери иселава се младо и високообразовано становништво, те емиграција има изразито негативне последице на понуду квалификоване радне снаге и свеукупни економски развој.

Најважнији закључци ове анализе су:

- Локална заједница и локална самоуправа имају одређене капацитете за бављењем унапређења положаја избеглица, интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији, као што су људски ресурси, одговарајућа развојна документа, стратешки приступ развоју општине и др. Потребно је да се ови већ постојећи механизми и структуре, као и њихове активности увежу са активностима и мерама у области управљања миграцијама;

- Нерешено стамбено питање породица и проблеми у располагању имовином у земљама и местима порекла значајно доприносе социјалном сиромаштву и лошем квалитету живота избеглица, интерно расељених лица и повратника по

споразуму о реадмисији, што је директан проблем локалне заједнице. Потребно је континуирано радити на побољшању услова живота ових категорија лица;

- Традиционално висок број избеглица на територији општине Шид у односу на број интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији;

- Постојање великог броја лица без правног субјективитета „правно невидљива лица“, тј. лица која нису уписана у матичне књиге на територији Србије, односно лица која су уписана, али немају одговарајућа лична документа;

- Пасивност, недовољна самоорганизованост и лоша информисаност самих избеглица и интерно расељених лица, додатно доприносе њиховом незадовољавајућем положају и релативно ниском нивоу интегрисаности у локалну заједницу;

- Изузетно лош друштвени и економски положај жена популације избеглица и интерно расељених лица, као и лица која су се вратила у Србију у скаладу са споразумом о реадмисији;

- Лоша и неадекватна образовна структура додатно отежава запошљавање избеглица и интерно расељених лица. Потребно је континуирано радити на јачању и подизању свести запослених у органима државне управе, као и институцијама које пружају услуге свим категоријама миграната, са тендецијом формирања стручних тимова који би се бавили прикупљањем података, анализом стања и потреба у области миграторних кретања становништва општине Шид. Имајући у виду наведене проблеме потребно је радити и на унапређењу информисаности поменутих категорија миграната о њиховим правима, начинима њиховог остваривања и заштите, као и о видовима доступне помоћи;

- Недостатак системског одговора на проблем економских миграција;

- Недостатак јединственог система за прикупљање података о економским миграцијама;

- Неопходност дефинисања приоритета и унапређивање међусекторске сарадње;

- Непостојање свеобухватних мера за смањење узрока за емиграцију.

ПОГЛАВЉЕ 4

Приоритетне циљне групе

Критеријуми Локалног акционог плана за избор приоритетних група међу избеглицама, интерно расељеним лицима, повратницима по споразуму о реадмисији, тражиоцима азила и миграната у потреби без утврђеног статуса на територији Општине су:

1. Видљивост и распрострањеност проблема циљне групе у локалној заједници;
2. Бројност циљне групе;
3. Незапосленост и материјално сиромаштво одређене циљне групе;
4. Степен угрожености циљне групе;
5. Заинтересованост саме циљне групе за решавање сопствених проблема;
6. Необухваћеност групе системским мерама подршке (испалих из система друштвено организационе подршке);
7. Елиминаторни критеријум: ресурси којима располаже локална самоуправа и бројне потребе које има на својој територији.

Приоритетне групе на основу ових критеријума су:

1. Избеглице, интерно расељена лица и повратници по основу споразума о реадмисији која немају трајно решено стамбено питање, а која живе у сопственим недовршеним и неусловним објектима;
2. Избеглице, интерно расељена лица и повратници по основу споразума о реадмисији која немају трајно решено стамбено питање, а која живе као подстанари и плаћају станарину;
3. Вишечлане и вишегенерацијске породице избеглих лица, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији;
4. Породице избеглица, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији чији су чланови тешко болесни или имају децу ометену у развоју;
5. Незапослена радно способна избегла лица, интерно расељена лица и повратници по основу споразума о реадмисији;
6. Самачка старачка домаћинства са минималним приходима или без сталних прихода;
7. Малолетно лице, странац, без пратње родитеља или старатеља тј. дете млађе од 18 година које се нашло изван своје земље порекла услед тражења азила, због страха од прогањања или непостојања заштите услед кршења људских права, оружаног сукоба или немира у земљи порекла, жртве трговине људима, ради сексуалног или другог искоришћавања или бекства од сиромаштва у земљи порекла, малолетна деца без пратње на смештају у центру;
8. Тражиоци азила;

9. Мигранти у потреби без утврђеног статуса на територији општине Шид;
10. Радно способно становништво;
11. Дијаспора и повратници из иностранства;
12. Потенцијалне жртве и жртве трговине људима.

Најугроженија лица у оквиру претходних приоритетних група су:

1. Породице чији су чланови тешко или хронично болесна лица или деца ометена у развоју;
2. Самохрани родитељи без сталних прихода;
3. Самачка старачка домаћинства са минималним приходима или без сталних прихода;
4. Породице у којима је жена носилац породичног домаћинства;
5. Вишечлане и вишегенерацијске породице;
6. Деца до 18 година без родитељске пратње у категорији мигранти и/или тражиоца азила;
7. Становници нехигијенских насеља-избеглице, интерно расељена лица и повратници по основу споразума о реадмисији ромске националности.

Приоритетни проблеми су:

1. Нерешено стамбено питање;
2. Незапосленост;
3. Недостатак материјалних средстава за живот;
4. Здравствени проблеми;
5. Образовањ и интеграција у новим културолошки поредак.

Препоруке за решавање приоритета:

1. Уложити напоре да се обезбеде средства од донатора, Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије као и локалне самоуправе за учешће у програмима и пројектима као што су откуп сеоских домаћинстава са окућницом, помоћ у грађевинском материјалу и помоћ у економском оснаживању и осамостаљивању породица избеглих и интерно расељених лица као и повратника по споразуму о реадмисији;
2. У сарадњи са Националном службом за запошљавање наставити са идентификовањем потреба за радним местима и извршењем преквалификације. У сарадњи са локалном самоуправом сагледати општу перспективу и развој општине и то усмерити ка едукацији деце за перспективне образовне профиле.

ПОГЛАВЉЕ 5

Општи и специфични циљеви

Полазећи од анализе стања, локалних ресурса и капацитета, као и од анализе потреба избеглица, интерно расељених лица, повратника по споразуму о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса на територији општине Шид, у складу са националним стратешким опредељењем, дефинисан је општи циљ:

Кроз свеобухватно управљање миграцијама створити услове за испуњавање секторских циљева као што су: побољшање социјалног положаја, заштита права избеглих, интерно расељених лица, повратника и миграната, стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција и ублажавање негативних ефеката одлива становништва.

На основу овако постављеног општег циља, формулисани су следећи специфични циљеви који су релевантни за остваривање општег циља у периоду од 2022. до 2026. године.

Специфични циљ 1. У периоду од 2022. до 2026. године стамбено збринути најмање 31 породицу избеглица, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији кроз пројекте куповине сеоских домаћинстава са окућницом односно одговарајуће непокретности намењене становању са доделом помоћи у грађевинском материјалу за адаптацију предметне куће;

Специфични циљ 2. У периоду од 2022. до 2026. године стамбено збринути најмање 4 породица избеглица, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији кроз програм помоћи у додели стамбених јединица у закуп са могућношћу откупа;

Специфични циљ 3. У периоду од 2022. до 2026. године помоћи у решавању стамбеног питања избеглица, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији на територији општине Шид кроз програм помоћи у грађевинском материјалу за најмање 70 породица које су отпочеле градњу стамбеног објекта или имају потребе за адаптацијом постојећег објекта;

Специфични циљ 4. У периоду од 2022. до 2026. године економски оснажити најмање 40 породица избеглица, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији кроз програме доходовних активности;

Специфични циљ 5. У периоду од 2022. до 2026. године створити услове за јачање толеранције и разумевања културолошких различитости између тражилаца азила и/или миграната у потреби без утврђеног статуса и примајуће средине организовањем тематских радионица,

округлих столова и других активности усмерених ка отклањању предрасуда и бољем разумевању потреба миграната;

Специфични циљ 6. У периоду од 2022. до 2026. године промовисати и јачати толеранцију према лицима која траже азил и/или миграната, отклањањем предрасуда и развојем комуникације и дијалога кроз доделу средстава Општини за рад едукативних, спортских, културно-уметничких радионица и других сличних активности у која ће бити укључена и лица која траже азил и/или мигранти;

Специфични циљ 7. У периоду од 2022. до 2026. године промовисати и јачати толеранцију према лицима која траже азил и/или миграната у општини Шид, отклањањем предрасуда и развојем комуникације и дијалога кроз доделу средстава за унапређење квалитета живота у локалној средини побољшањем квалитета здравствених и комуналних услуга, опремањем дечијих и спортских игралишта.

Специфични циљ 8. У периоду од 2022. до 2026. године организовати и одржати радионице, округле столове и друге активности усмерене ка психосоцијалној подршци женама и деци мигрантске популације у мигрантским центрима.

Специфични циљ 9. У периоду од 2022. до 2026. године успоставити нове и ојачати постојеће линије комуникације, као и оснажити сарадњу са представницима дијаспоре на територији општине Шид идентификацијом и креирањем мреже корисника и организацијом (минимум 4) догађаја за кориснике од стране општине Шид;

Специфични циљ 10. У периоду од 2022. до 2026. године ојачати капацитете ЈЛС, формирати базу података и успоставити механизме сарадње са дијаспором ради јачања економског развоја општине Шид;

Специфични циљ 11. У периоду од 2022. до 2026. године ојачати капацитете ЈЛС и успоставити повољну климу за развој предузетништва у циљу ублажавања негативних ефеката одлива становништва – активности усагласити са Планом развоја општине Шид и за запошљавање;

Специфични циљ 12. У периоду од 2022. до 2026. Године кроз најмање три радионице обезбедити оснаживање и пружање подршке умрежавању локалних институција у превенцији трговине људима и унапређења квалитета услуга које пружају жртвама трговине људима.

ПОГЛАВЉЕ 6

Активности – задаци за реализацију Локалног акционог плана

Специфични циљ 1. У периоду од 2022. до 2026. године стамбено збринути најмање 31 породицу избеглица, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији кроз пројекте куповине сеоских домаћинстава са окућницом односно одговарајуће непокретности намењене становању са доделом помоћи у грађевинском материјалу за адаптацију предметне куће

Активности	Време - - период	Резултати	Индикатори	Ресурси	Одговорни актери	Партнери
1. Аплицирање код Комесаријата и других донатора	7 дана	Одобрена средства	Потписан уговор са Општином	2.325.000,00 дин (Л.С.) 44.175.000,00 дин. (КИРС/донатори)	Председник општине	Комесаријат и други донатори
2. Формирање комисије	10 дана	Формирана комисија	Решење о формирању комисије		Председник Општине	
3. Доношење правилника, расписивање огласа и прикупљање пријава	45 дана	Донет правилник, расписан оглас и прикупљене пријаве	Записник, број пријављених потенцијалних корисника	Људски, простор и опрема за рад	Општинска комисија	Комесаријат и други донатори
4. Обилазак сеоских кућа које су корисници предложили за откуп	20 дана	Посећене породице и објекти предложени за откуп	Записник са терена и фотографије	Људски	Општинска комисија	
5. Израда и објављивање прелиминарне листе	15 дана	Извршен прелиминарни избор корисника домаћинства	Записник и прелиминарна листа		Општинска комисија	Комесаријат и други донатори
6. Избор корисника, објављивање коначне листе и доношење одлуке	20 дана	Извршен избор корисника домаћинства	Записник, коначна листа и одлука		Општинска комисија	Комесаријат и други донатори
7. Потписивање Уговора	10 дана	Одабрани корисници и	Уговор	Људски	Потписници уговора	

између Општине, продавца и купца		потписани уговор				
8. Медијска презентација	1 дан	Информисани грађани	Новински чланци и ТВ прилог	Људски	Медији	
9.Потписивање Уговора о купопродаји	7 дана	Потписани уговори	Уговор	Људски	Потписници уговора	
10. Припрема спецификације и спровођење ЈН за испоруку грађ.мат.	60 дана	Спроведена ЈН и одређен добављач грађ. материјала	Записник, одлука		Одељење за јавне набавке и наручилац	
11.Закључива ње Уговора о додели грађ. материјалу	7 дана	Закључен уговор	Уговор		Локална смоуправа и добављач	
12. Испорука грађ. материјала	30 дана	Испоручен грађевински материјал	Записник и фотографије		Локална самоуправа, корисник и добављач	
13. Контрола уградње добијеног грађ. материјала	150 дана	Извршена контола уградње	Записник и фотографије		Комисија и добављач	
14.Извештава ње и правдање додељених средстава	Континуи рно и 10 дана од краја пројекта	Извештај и правдање додељених средстава	Потврда о наменски утрошеним средствима		Локална самоуправа	Комесаријат и други донатори

Специфични циљ 2. У периоду од 2022. до 2026. године стамбено збринути најмање 4 породице избеглица, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији кроз програм помоћи у додели стамбених јединица у закуп са могућношћу откупа

Активности	Време - - период	Резултати	Индикатори	Ресурси	Одговорни актери	Партнери
1.Аплицирање код Комесаријата и других донатора	7 дана	Одобрена средства	Потписан уговор са Општином	16.500.000,00 дин (КИРС/донат ори)	Председник општине	Комесаријат и други донатори
2. Формирање комисије	10 дана	Формирана комисија	Решење о формирању комисије		Председник Општине	
3. Доношење правилника, расписивање	45 дана	Донет правилник, расписан оглас	Записник, број пријављених	Људски, простор и	Општинска комисија	Комесаријат и други донатори

огласа и прикупљање пријава		и прикупљене пријаве	потенцијалних корисника	опрема за рад		
4. Израда и објављивање прелиминарне листе	15 дана	Извршен прелиминарни избор корисника	Записник и прелиминарна листа		Општинска комисија	Комесаријат и други донатори
5. Избор корисника, објављивање коначне листе и доношење одлуке	20 дана	Извршен избор корисника	Записник, коначна листа и одлука		Општинска комисија	Комесаријат и други донатори
6. Закључени уговори са корисницима	10 дана	Одабрани корисници и потписани уговори	Уговор о додели стамбене јединице	Људски	Потписници уговора	
7. Медијска презентација	1 дан	Информисани грађани	Новински чланци и ТВ прилог	Људски	Медији	
8. Усељавање корисника	30 дана	Усељени корисници	Записник и фотографије		Локална самоуправа	
9.Извештавање и правдање додељених средстава	Континуирано и 10 дана од краја пројекта	Извештај и правдање додељених средстава	Потврда о наменски утрошеним средствима		Локална самоуправа	Комесаријат и други донатори

Специфични циљ 3. У периоду од 2022. до 2026. године помоћи у решавању стамбеног питања избеглица, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији на територији општине Шид кроз програм помоћи у грађевинском материјалу за најмање 70 породица које су отпочеле градњу стамбеног објекта или имају потребе за адаптацијом постојећег објекта:

Активности	Време - период	Резултати	Индикатори	Ресурси	Одговорни актери	Партнери
1.Аплицирање код Комесаријата и других донатора	7 дана	Одобрена средства	Потписан уговор са Општином	2.100.000,00 дин (Л.С.) 39.900.000,00 дин. (КИРС/донатори)	Председник општине	Комесаријат и други донатори
2. Формирање комисије	10 дана	Формирана комисија	Решење о формирању комисије		Председник Општине	
3. Доношење правилника, расписивање огласа и	45 дана	Донет правилник, расписан оглас	Записник, број пријављених потенцијалних корисника	Људски, простор и опрема за рад	Општинска комисија	Комесаријат и други донатори

прикупљање пријава		и прикупљене пријаве				
4.Обилазак објекта подносилаца захтева	30 дана	Посећене породице и обиђени објекти	Записник и фотографије	Људки	Општинска комисија	
5. Израда и објављивање прелиминарне листе	15 дана	Извршен прелиминарни избор корисника	Записник и прелиминарна листа		Општинска комисија	Комесаријат и други донатори
6. Избор корисника, објављивање коначне листе и доношење одлуке	20 дана	Извршен избор корисника	Записник, коначна листа и одлука		Општинска комисија	Комесаријат и други донатори
7. Припрема спецификације и спровођење ЈН за испоруку грађ.мат.	60 дана	Сprovedена ЈН и одређен добављач грађ. материјала	Записник, одлука		Одељење за јавне набавке и наручилац	
8.Закључивање Уговора о додели грађ. материјалу	7 дана	Закључен уговор	Уговор		Локална самоуправа и добављач	
9. Медијска презентација	1 дан	Информисани грађани	Новински чланци и ТВ прилог	Људски	Медији	
10. Испорука грађ. материјала	30 дана	Испоручен грађевински материјал	Записник и фотографије		Локална самоуправа, корисник и добављач	
11. Контрола уградње добијеног грађ. материјала	150 дана	Извршена контрола уградње	Записник и фотографије		Комисија и добављач	
12.Извештавање и правдање додељених средстава	Континуирано и 10 дана од краја пројекта	Извештај и правдање додељених средстава	Потврда о наменски утрошеним средствима		Локална самоуправа	Комесаријат и други донатори

Специфични циљ 4. У периоду од 2022. до 2026. године економски оснажити најмање 40 породица избеглица, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији кроз програме доходовних активности

Активности	Време - - период	Резултати	Индикатори	Ресурси	Одговорни актери	Партнери
------------	---------------------	-----------	------------	---------	------------------	----------

1.Аплицирање код Комесаријата и других донатора	7 дана	Одобрена средства	Потписан уговор са Општином	400.000,00 дин (Л.С.) 7.600.000,00 дин. (КИРС/донатори)	Председник општине	Комесаријат и други донатори
2. Формирање комисије	10 дана	Формирана комисија	Решење о формирању комисије		Председник Општине	
3. Доношење правилника, расписивање огласа и прикупљање пријава	45 дана	Донет правилник, расписан оглас и прикупљене пријаве	Записник, број пријављених потенцијалних корисника	Људски, простор и опрема за рад	Општинска комисија	Комесаријат и други донатори
4.Обилазак подносиоца захтева	20 дана	Утврђен степен угрожености као и услови за бављење делатности за коју се тражи помоћ	Записник		Општинска комисија	
5. Израда и објављивање прелиминарне листе	15 дана	Извршен прелиминарни избор корисника	Записник и прелиминарна листа		Општинска комисија	Комесаријат и други донатори
6. Избор корисника, објављивање коначне листе и доношење одлуке	20 дана	Извршен избор корисника	Записник, коначна листа и одлука		Општинска комисија	Комесаријат и други донатори
7.Расписивање јавне набавке и одабир најповољнијег понуђача	60 дана	Сprovedена ЈН и одређен добављач	Записник, одлука		Одељење за јавне набавке и наручилац	
8.Закључивање Уговора о додели машина и алата	7 дана	Закључен уговор	Уговор		Локална самоуправа и добављач	
9. Медијска презентација	1 дан	Информисани грађани	Новински чланци и ТВ прилог	Људски	Медији	
10.Испорука машина и алата за дох.активност	15 дана	Примљене машине и алати од стране корисника	Потписна отпремница		Комисија	

11.Извештавање и правдање додељених средстава	Континуирано и 10 дана од краја пројекта	Извештај и правдање додељених средстава	Потврда о наменски утрошеним средствима		Локална самоуправа	Комесаријат и други донатори
---	--	---	---	--	--------------------	------------------------------

Специфични циљ 5. У периоду од 2022. до 2026. године створити услове за јачање толеранције и разумевања културолошких различитости између тражилаца азила и/или миграната у потреби без утврђеног статуса и примајуће средине организовањем тематских радионица, округлих столова и других активности усмерених ка отклањању предрасуда и бољем разумевању потреба миграната

Активности	Време - период	Резултати	Индикатори	Ресурси	Одговорн и актери	Партнери
1.Позив за избор најповољнијег извођача обуке и радионице	15 дана	Избор извођача обуке	Потписан уговор са извођачем обуке по потреби	100.000,00 дин (Л.С.) 100.000,00 дин. (КИРС/донатори)	Локална самоуправа	Комесаријат и други донатори
2.Утврђивање броја потребних кадрова за едукацију	7 дана	Број потребних лица	Потребе прихватних центара	Људски	Локална самоуправа Повереништво	Комесаријат и други донатори
3.Организовање радионица и округлих столова	10 дана	Едукативни ресурси	Унапређење рада са мигрантском популацијом	Људски	Обучена лица Повереник	Комесаријат и други донатори
4.Израда плана обуке и радионица	20 дана	Урађен план обуке	Готов документ		Савет за миграције, Повереништво	Комесаријат и други донатори
5.Извођење обуке и радионица, округлих столова		Обављена обука лица	Број обучених лица	Трошкови обуке и накнаде предавача	Локална самоуправа	Комесаријат и други донатори
6.Медијска презентација		Информисани грађани	Новински чланци и ТВ прилог	Локална јавна гласила	Повереник	Комесаријат, други донатори и локална самоуправа

Специфични циљ 6. У периоду од 2022. до 2026. године промовисати и јачати толеранцију према лицима која траже азил и/или миграната, отклањањем предрасуда и развојем комуникације и дијалога кроз доделу средстава Општини за рад едукативних, спортских, културно-уметничких

радионица и других сличних активности у која ће бити укључена и лица која траже азил и/или мигранти

Активности	Време - - период	Резултати	Индикатори	Ресурси	Одговорн и актери	Партнери
1.Позив за избор најповољнијег извођача обуке и радионице	15 дана	Избор извођача обуке	Потписан уговор са извођачем обуке по потреби	100.000,00 дин (Л.С.) 100.000,00 дин. (КИРС/донатори)	Локална самоуправа	Комесаријат и други донатори
2.Утврђивање броја потребних кадрова за едукацију	7 дана	Број потребних лица	Потребе прихватних центара	Људски	Локална самоуправа Повереништво	Комесаријат и други донатори
3.Организовање радионица и округлих столова	10 дана	Едукативни ресурси	Унапређење рада са мигрантском популацијом	Људски	Обучена лица Повереник	Комесаријат и други донатори
4.Израда плана обуке и радионица	20 дана	Урађен план обуке	Готов документ		Савет за миграције, Повереништво	Комесаријат и други донатори
5.Извођење обуке и радионица, округлих столова		Обављена обука лица	Број обучених лица	Трошкови обуке и накнаде предавача	Локална самоуправа	Комесаријат и други донатори
6.Медијска презентација		Информисан и грађани	Новински чланци и ТВ прилог	Локална јавна гласила	Повереник	Комесаријат, други донатори и локална самоуправа

Специфични циљ 7. У периоду од 2022. до 2026. године промовисати и јачати толеранцију према лицима која траже азил и/или миграната у општини Шид, отклањањем предрасуда и развојем комуникације и дијалога кроз доделу средстава за унапређење квалитета живота у локалној средини побољшањем квалитета здравствених и комуналних услуга, опремањем дечијих и спортских игралишта

Активности	Време - - период	Резултати	Индикатори	Ресурси	Одговорни актери	Партнери
1.Аплицирање код Комесаријата и других донатора	7 дана	Одобрена средства	Потписан уговор са Општином	100.000,00 дин (Л.С.) 100.000,00 дин. (КИРС/донатори)	Председник општине	Комесаријат и други донатори

2. Формирање комисије	10 дана	Формирана комисија	Решење о формирању комисије		Председник Општине	
3. Доношење правилника, расписивање огласа	20 дана	Донет правилник, расписан оглас	Записник	Људски ресурси, простор и опрема за рад	Општинска комисија	Комесаријат и други донатори
4.Расписивање јавне набавке и закључење уговора	30 дана	Одабран добављач и корисници	Уговор са добављачем и уговор о примопредаји додељених пакета опреме	Мат. ресурс	Локална самоуправа	Комесаријат и други донатори
5.Уградња материјала и мониторинг	15 дана	Опремљене просторије за услуге	Записник		Општинска комисија и добављач	
6.Медијска презентација		Информисани грађани	Новински чланци и ТВ прилог		Повереник	

Специфични циљ 8. У периоду од 2022. до 2026. године организовати и одржати радионице, округле столове и друге активности усмерене ка психосоцијалној подршци женама и деци мигрантске популације у мигрантским центрима

Активности	Време - - период	Резултати	Индикатори	Ресурси	Одговорн и актери	Партнери
1.Позив за избор најповољнијег извођача обуке и радионице	15 дана	Избор извођача обуке	Потписан уговор са извођачем обуке по потреби	100.000,00 дин (Л.С.) 100.000,00 дин. (КИРС/донатори)	Локална самоуправа	Комесаријат и други донатори
2.Утврђивање броја потребних кадрова за едукацију	7 дана	Број потребних лица	Потребе прихватних центара	Људски	Локална самоуправа Повереништво	Комесаријат и други донатори
3.Организовање радионица и округлих столова	10 дана	Едукативни ресурси	Унапређење рада са мигрантском популацијом	Људски	Обучена лица Повереник	Комесаријат и други донатори
4.Израда плана обуке и радионица	20 дана	Урађен план обуке	Готов документ		Савет за миграције, Повереништво	Комесаријат и други донатори
5.Извођење обуке и радионица,		Обављена обука лица	Број обучених лица	Трошкови обуке и накнаде предавача	Локална самоуправа	Комесаријат и други донатори

округлих столова						
6.Медијска презентација		Информисан и грађани	Новински чланци и ТВ прилог	Локална јавна гласила	Повереник	Комесаријат, други донатори и локална самоуправа

Специфични циљ 9. У периоду од 2022. до 2026. године успоставити нове и ојачати постојеће линије комуникације, као и оснажити сарадњу са представницима дијаспоре на територији општине Шид идентификацијом и креирањем мреже корисника и организацијом (минимум 4) догађаја за кориснике од стране општине Шид

Активности	Време - - период	Резултати	Индикатори	Ресурси	Одговорн и актери	Партнери
1.Успостављање сарадње и трајне комуникације са Министарством спољних послова	90 дана	Прикупљене потребне информације	Број прикупљених података	Људски	Локална самоуправа и представници дијаспоре	Комесаријат, Министарство и други донатори
2.Организовање састанака са представницима дијаспоре	45 дана	Информационо-комуникациони ресурси	Број одржаних састанака	Људски	Локална самоуправа и представници дијаспоре	Комесаријат и други донатори

Специфични циљ 10. У периоду од 2022. до 2026. године ојачати капацитете ЈЛС, формирати базу података и успоставити механизме сарадње са дијаспором ради јачања економског развоја општине Шид

Активности	Време - - период	Резултати	Индикатори	Ресурси	Одговорн и актери	Партнери
1.Позив за избор најповољнијег извођача обуке и радионице	90 дана	Формирана база података	Број прикупљених података	Људски	Локална самоуправа и представници дијаспоре	Комесаријат и други донатори

2.Утврђивање броја потребних кадрова за едукацију	15 дана	Едукативни ресурси	Број одржаних састанака	Људски	Локална самоуправа и представници дијаспоре	Комесаријат и други донатори
---	---------	--------------------	-------------------------	--------	---	------------------------------

Специфични циљ 11. У периоду од 2022. до 2026. године ојачати капацитете ЈЛС и успоставити повољну климу за развој предузетништва у циљу ублажавања негативних ефеката одлива становништва – активности усагласити са Планом развоја општине Шид и за запошљавање

Активности	Време - период	Резултати	Индикатори	Ресурси	Одговорн и актери	Партнери
1.Стручно усавршавањеи едукација запослених	1 година	Обучен кадар	Број похађаних тренинга и семинара	Људски	Локална самоуправа	Комесаријат, Влада РС и АПВ и други донатори
2.Едукација и информисање предузетника са територије општине Шид	1 година	Информисан и и едуковани предузетници	Број одржаних састанака, радионица, предавања	Људски	Локална самоуправа, НСЗ и екстерни едукатори	Комесаријат, Влада РС и АПВ и други донатори

Специфични циљ 12. У периоду од 2022. до 2026. године кроз најмање три радионице обезбедити оснаживање и пружање подршке умрежавању локалних институција у превенцији трговине људима и унапређења квалитета услуга које пружају жртвама трговине људима

Активности	Време - период	Резултати	Индикатори	Ресурси	Одговорн и актери	Партнери
1.Одржавање округлог стола локалних актера	45 дана	Одржан округли сто, сагледано тренутно стање, прикупљене информације и предложена решења проблема	Број одржаних састанака	Људски	Локална самоуправа, МУП и Центар за социјални рад	Комесаријат, Влада РС и АПВ и други донатори
2.Инфо дани – превенција трговине људима	15 година	Едуковано становништво у борби против трговине људима	Број одржаних инфо дана, број полазника	Људски	Локална самоуправа, Центар за социјални рад и МУП	Комесаријат, Влада РС и АПВ и други донатори

Табела: Приказ активности у пружању помоћи породицама избеглица и интерно расељеним лицима у периоду од 2023. године до 2026. године

Активност	2023. година	2024. година	2025. година	2026. година
Куповине сеоских домаћинства са окућницом	7 породица ИЗБ 1 породица ИРЛ	8 породица ИЗБ	8 породица ИЗБ	7 породица ИЗБ
Додели стамбених јединица у закуп са могућношћу откупа	2 породице ИЗБ	2 породице ИЗБ	/	/
Помоћ у грађевинском материјалу	17 породица ИЗБ	20 породица ИЗБ	18 породица ИЗБ	15 породица ИЗБ
Програми доходовних активности	8 породица ИЗБ 2 породице ИРЛ	8 породица ИЗБ 2 породице ИРЛ	8 породица ИЗБ 2 породице ИРЛ	8 породица ИЗБ 2 породице ИРЛ

ПОГЛАВЉЕ 7

Ресурси / Буџет

Процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана 2022. – 2026. година бити укупно потребно око 113.800.000,00 милиона динара. Из буџета локалне самоуправе планира се издвајање потребних средстава у износу од 4.825.000,00 динара, а који се односе на период 2022. – 2026. године реализације Локалног акционог плана.

Средства за реализацију овог Локалног акционог плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се реализовати на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора.

Предлог финансијског плана за 2023. годину из планираних буџетских средстава општине Шид за реализацију Локалног акционог плана планирано је 1.310.000,00 динара.

ПОГЛАВЉЕ 8

Аранжмани за примену

Аранжмани за примену Локалног акционог плана у општини Шид обухватају локалне структуре и различите мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

1. Структуре за управљање процесом примене Локалног акционог плана и
2. Структуре које су оперативне и примењују Локални акциони план.

Структуру за управљање процесом примене Локалног акционог плана, након његовог усвајања, представљаће чланови Савета за управљање миграцијама и трајна решења општине Шид, који су учествовали у његовој изради. Савет ће, као део свог будућег рада, направити План управљања применом Локалног акционог плана.

Савет за управљање миграцијама и трајна решења, као управљачка структура има следеће задатке:

1. У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене Локалног акционог плана,
2. Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације Локалног плана,
3. Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера – учесника у процесу унапређења положаја избеглица и интерно расељених лица, као и повратника у локалној заједници,
4. Одржава контакте са свим учесницима у реализацији Локалног акционог плана,
5. Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног акционог плана.,
6. Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру чиниће институције, организације и тимови формирани у циљу реализације плана и пројеката развијене на основу Локалног акционог плана. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници – партнерима у реализацији. Сваки актер ће водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду који ће бити доступни јавности.

Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног акционог плана има следеће задатке и одговорности:

1. Реализација Локалног акционог плана,

2. Непосредна комуникација са корисницима услуга које обезбеђују Локалним акционим планом,
3. Редовно достављање извештаја секретару Савета за управљање миграцијама и трајна решења о свим активностима на спровођењу Локалног акционог плана,
4. Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног акционог плана,
5. Унапређење процеса примене Локалног акционог плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног акционог плана. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период припремаће Савет за управљање миграцијама и трајна решења уз активне консултације са оперативним структурама.

По потреби Савет ће формирати и одговарајуће радне тимове. Годишње планове, а према потребама усвајаће Општинско веће општине Шид.

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног акционог плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуације).

ПОГЛАВЉЕ 9

Праћење и оцена успешности

Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације) Локалног акционог плана је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех Локалног акционог плана ради предлагања евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.

Временски оквир: мониторинг, као систематски процес прикупљања података, спроводи се континуирано и дугорочно за период 2022-2026. годину. Евалуација, као анализа података и доношење оцене о успешности, вршиће се периодично – једном годишње и подносиће се извештај локалној самоуправи општине Шид. Финална евалуација обавиће се на крају 2026. године.

Предмет мониторинга и евалуације: мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности – задатака и специфичних циљева.

Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене Локалног акционог плана ће бити следећи:

- Број нових услуга – локалних мера/програма за избеглице, интерно расељена лица и повратнике,
- Обухват избеглица, интерно расељених лица и повратника новим услугама и мерама,
- Структура корисника услуга и мера/програма,
- Ниво укључености различитих актера у пружању услуга избеглицама, интерно расељеним лицима и повратницима у локалној заједници,
- Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглицама, интерно расељеним лицима и повратницима,
- Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглицама, интерно расељеним лицима и повратницима (буџет локалне самоуправе, Регионални пројекат, други извори).

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

Методе и технике: за успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), извештавање и др.

Савет за управљање миграцијама и трајна решења ће својим планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног акционог плана и бити одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног акционог плана.